

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: M. S. – O.,** zastoupen Mgr. Radomírem Bašnárem, advokátem, se sídlem Brno, Joštova 4, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 24 Az 1076/2003 - 23 ze dne 27. 5. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 24 Az 1076/2003 - 23 ze dne 27. 5. 2004, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 2808/VL - 10 - HA08 - 2002 ze dne 3. 2. 2003, kterým bylo rozhodnuto o tom, že se stěžovateli neuděluje azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že důvody, které jej vedly k odchodu ze země jeho původu, jsou pro udělení azylu dostatečnými. Stěžovatel odešel ze země svého původu ze zdravotních důvodů (astma způsobené drsným mongolským klimatem) a z obav o svůj život a o život své manželky. Stěžovatel zranil soupeře v boxu, který zraněním podlehl.

Soupeřův bratr ukradl stěžovateli v Rusku doklady, ten to nahlásil na ruské policii, avšak bratrovi zemřelého se podařilo utéct. Následně byl odsouzen, ale stěžovateli vyhrožuje, že dokud bude živ, bude stěžovatele pronásledovat. Stěžovatel se za této situace rozhodl požádat o pracovní vízum, které mu bylo uděleno, následně však nebylo prodlouženo a stěžovatel přišel o práci. Kromě toho stěžovatel namítá, že správní řízení před žalovaným trpělo vadami, pro které měl jeho rozhodnutí krajský soud zrušit nebo vyslovit jeho nicotnost. Stěžovateli nebyla dána možnost, aby se vyjádřil k podkladům, na základě kterých žalovaný rozhodoval, navíc rozhodnutí žalovaného vykazuje vady podle § 47 odst. 5 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť nebylo podepsáno oprávněnou osobou. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby napadený rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel rovněž žádá, aby jím podané kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření setrvává na závěru, že důvody stěžovatelem uváděné nelze podřadit pod azylově relevantní důvody a navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zejména zjistil, že stěžovatel již od počátku správního řízení před žalovaným uváděl skutečnosti, jakými nyní argumentuje v kasační stížnosti. Poukazoval na své potíže s bratrem osoby, které stěžovatel při boxu způsobil smrtelné zranění, na vyhrožování z jeho strany a ze strany jeho přátel, na své poškození v důsledku prokletí šamanů, také uváděl své zdravotní problémy. V České republice žije od roku 1997, o azyl požádal dle svého vyjádření z důvodu legalizace pobytu. Žalovaný dospěl k závěru, že tyto důvody nejsou těmi, pro které by měl být stěžovateli azyl udělen, a v tomto směru vydal dne 3. 2. 2003 své rozhodnutí. Jak Nejvyšší správní soud dále zjistil z obsahu soudního spisu, stěžovatel toto rozhodnutí napadl žalobou, ve které namítal porušení jednotlivých procesních ustanovení správního řádu, podle nichž bylo vedeno správní řízení před žalovaným, když se omezil na citaci příslušných ustanovení, jejichž porušení namítal, a dále porušení § 12 zákona o azylu, neboť stěžovatel dle jeho názoru splňoval podmínky pro udělení azylu, a to minimálně pro konstataci existence překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Krajský soud však stěžovatelovu žalobu zamítl. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 2. 7. 2004 a ten jej napadl kasační stížností dne 8. 7. 2004.

Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Pokud jde o přípustnost kasační stížnosti s ohledem na uplatněné kasační důvody, pak stěžovatel formálně sice uvádí kasační důvody podávané z § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s, svá tvrzení pod tato jednotlivá ustanovení však nesubsumuje. Podle obsahu kasační stížnosti tedy Nejvyšší správní soud dovodil, že tvrdí-li stěžovatel, že důvody, které jej vedly k odchodu ze země jeho původu, jsou pro udělení azylu dostatečnými, přitom jde o zdravotní důvody a obavu z pronásledování soukromými osobami v zemi svého původu (bratrem zemřelého boxera a jeho přáteli), pak zřetelně směřuje k tvrzené nezákonnosti rozsudku krajského soudu, a tedy ke kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Námitky vad řízení před žalovaným, tj. tvrzení, že stěžovateli nebyla v průběhu správního řízení před žalovaným dána možnost, aby se vyjádřil k podkladům, na základě kterých žalovaný rozhodoval, a že rozhodnutí žalovaného nebylo podepsáno oprávněnou osobou, Nejvyšší správní soud podle jejich obsahu podřadil pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Pokud jde o posléze uvedený kasační důvod opírající se o § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pak vada řízení před žalovaným může být podle § 103 odst. 1 písm. b) a § 104 odst. 4 s. ř. s. v řízení o kasační stížnosti přípustně namítána pouze tehdy, pokud již byla neúspěšně namítána v předchozím řízení před krajským soudem. Namítá-li nyní stěžovatel procesní pochybení, jichž se měl žalovaný v průběhu správního řízení dopustit tím, že mu v průběhu správního řízení nedal možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, tato námitka odpovídá té, kterou stěžovatel uplatnil již v řízení před krajským soudem, a je tedy nyní přípustná. Pokud jde však o námitku směřující do absence podpisu oprávněné osoby, ta nebyla u krajského soudu uplatněna v řádné lhůtě, jak krajský soud ve svém rozhodnutí uvedl. Pokud by se ovšem tato skutečnost ukázala pravdivou, absence podpisu oprávněné osoby by přivodila nicotnost rozhodnutí žalovaného, jíž by soud musel vyslovit ex offo i nad rámec stěžovatelovy argumentace. Proto se i touto otázkou musí Nejvyšší správní soud nyní zabývat.

Nejvyšší správní soud tedy za této situace kasační stížností napadený rozsudek přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o námitku směřující do kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., pak Nejvyšší správní soud předesílá, že nesprávným posouzením právní otázky je omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci právní normy by šlo tehdy, pokud by soud na zjištěný skutkový stav použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právní předpisu, než kterou měl za daného skutkového stavu správně použít, anebo pokud by aplikoval správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustil by se nesprávnosti při výkladu. Pokud krajský soud opřel zamítnutí stěžovatelovy žaloby o to, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, jež by nasvědčovaly tomu, že by v zemi svého původu byl vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, použil správný právní předpis a správnou právní normu a nesprávnosti se nedopustil ani při interpretaci. Opírá-li totiž stěžovatel svoji žádost o azyl toliko o své potíže zdravotního charakteru a potíže se soukromými osobami, a tuto skutečnost ostatně výslovně potvrzuje i v kasační stížnosti, pak nejde o pronásledování ze strany státu, ať již přímé či nepřímé, a důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nemohou být splněny. Krajský soud tedy konstatací tohoto závěru při posuzování právní otázky důvodů pro udělení azylu nepochybil. Ani ve způsobu, jakým se krajský soud vypořádal s námitkou existence důvodů pro konstataci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud žádnou nesprávnost neshledává. Stěžovatel žádné konkrétní důvody svědčící existenci překážky vycestování v žalobě neuvedl a zabýval-li se jimi žalovaný a shledal-li jeho závěr krajský soud správným, ani takovému jeho postupu nelze ničeho podstatného vytknout. V těchto právních otázkách tedy krajský soud použil správný právní předpis a v jeho rámci správnou právní normu, přitom nesprávnosti se nedopustil ani při výkladu. Z těchto důvodů nelze první ze stěžovatelových námitek přisvědčit.

Vyjadřoval-li se Krajský soud v Ostravě dále k azylovým důvodům podle § 14 zákona o azylu, činil tak nad rámec, jímž byla jeho přezkumná činnost s ohledem na žalobní body vymezena. Stěžovatel totiž namítal porušení § 12 zákona o azylu, resp. splnění azylových důvodů podle § 12 zákona o azylu, nikoli azylových důvodů podle § 14 zákona. Namítá-li tedy stěžovatel nyní v kasační stížnosti splnění důvodů pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a neuplatnil-li tuto námitku již v řízení před krajským soudem, ač mu v tom nic nebránilo, v této části je jeho kasační stížnost podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustnou a Nejvyšší správní soud se touto dílčí námitkou zabývat nemůže.

Pokud jde o stěžovatelovu námitku, podle níž neměl možnost vyjádřit se ve správním řízení k podkladu rozhodnutí a jíž stěžovatel směřuje ke kasačnímu důvodu podávanému z § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pak toto jeho tvrzení nemá oporu v obsahu správního spisu. Z přílohy k protokolu o pohovoru, který se konal dne 10. 1. 2003, vyplývá, že žalovaný sdělil stěžovateli, jaké podklady má k dispozici. Stěžovatel se nechtěl seznámit s jejich obsahem, ani se k nim nehodlal vyjádřit, ani nenavrhoval jejich doplnění. Z toho tedy vyplývá, že možnost ve smyslu § 33 odst. 2 správního řádu stěžovateli dána byla. Dospěl-li krajský soud k témuž závěru, pak nebylo důvodu ke zrušení rozhodnutí žalovaného a tato námitka je tedy nyní nedůvodnou.

Konečně pokud jde o nicotnost rozhodnutí žalovaného z důvodu absence podpisu oprávněné osoby na rozhodnutí žalovaného, ani v této otázce Nejvyšší správní soud žádné pochybení krajského soudu neshledává. Nicotnost (neexistenci) správního aktu totiž způsobují jen takové vady řízení, které mají za následek, že o správním aktu nelze v daném případě vůbec hovořit. Může se přitom jednat například o vady spočívají v rozhodování absolutně nekompetentního orgánu, rozhodování podle právního předpisu, který byl přede dnem rozhodnutí bez náhrady zrušen, či absolutní nedostatek zákonem předepsané formy. Namítanou vadu formy rozhodnutí ovšem nelze pokládat za natolik intenzivní, aby mohla založit přímo nicotnost tohoto rozhodnutí. Za nicotné by toto rozhodnutí mohlo být považováno například tehdy, kdyby se posléze ukázalo, že absence podpisu oprávněné osoby odráží fakt, že toto rozhodnutí bylo vydáno zcela bez jejího vědomí. Tak tomu ovšem v daném případě zjevně není. Ve správním spisu je totiž založeno vyhotovení rozhodnutí, které je řádně podepsáno oprávněnou osobou. Není tak ve skutečnosti pochyb o tom, že rozhodnutí skutečně vydal ředitel odboru azylové a migrační politiky, tedy osoba k jeho vydání oprávněná. Vada rozhodnutí spočívající v nedostatku podpisu na tom vyhotovení rozhodnutí, jež bylo stěžovateli doručeno, za situace, že součástí správního spisu je vyhotovení rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a je i jinak bezvadné, nezakládá nicotnost tohoto rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud tedy na základě posouzení všech stěžovatelem řádně uplatněných námitek, a nad jejich rámec také na základě posouzení skutečností, jež by mohly přivodit nicotnost rozhodnutí žalovaného, uzavírá, že v posouzení právních otázek krajským soudem neshledal nesprávnost, jež by mohla přivodit nezákonnost jeho rozhodnutí, neshledal vady řízení před žalovaným, pro které by měl krajský soud jeho rozhodnutí zrušit, ani neshledal nicotnost rozhodnutí žalovaného.

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. března 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu